

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mérsékelt árak szerint.
 A lap megjelenik minden oml-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 bova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kezelve vissza nem adatna.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 bova a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Egy tollhiba.

Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő mandátumába egy tollhiba csuszott be, melyet ma, a képviselőházban a kisorsolt osztályok egyike konstatált s ennek folytán a mandátum az állandó igazoló bizottság elé utasított.

A záróra ugyanis a II-ik szavazatszedő küldöttség jegyzőkönyvének tanúsága szerint, a választási elnök által hajnali 3/4 óra-
 kor tüzetett ki, 1 óra 5 perc határidővel, tehát 4 óra 50 percre. A választási jegyzőkönyvben azonban a 4-es előtti 3/4 tévedésből tollban maradt, ami az általános kimerültség-
 ből kifolyólag nem is csodálható.

Ezen lényegtelen formahiba az osztályokban azért nem volt kiigazítható, mert az új szabályok szerint mandátum gyanánt nem az összes iratok, amelyekből azonnal konstatálható lett volna a tényállás, hanem csak is a választási jegyzőkönyv adatott be.

Megjegyezzük, hogy a törvény értelmében kiállított másodpéldányokat, melyek a megyei központi választmány birtokában vannak s mindenki által megtekinthetők, még a tegnapi nap folyamán átnéztük s a fenti tényeket ennek alapján megállapítottuk.

Választás a vármegyei parlamentbe.

Ujpest, október hó 31-én.

A titokzatos, kifürkészhetlen dalok szerzőjének, a firenzei szenvedőnek, Dante-nak ama sóhaját:

„O, beata Ungheria, se non si lascia
 Piu malmenure!

Oh, boldog Magyarország, bár ne biznád
 többé rossz kezekre sorsodat!”

Ujpestre alkalmazva, prózában ismételte meg az „Ujpesti Közlöny” legutóbbi számának azon cikke, amely „A megyebizottsági tagválasztás”-sal foglalkozva, azon tételből indult ki, hogy: „ha a régi tagok, Illek Vincze és Mády Lajos, megfeleltek a választó polgárok várakozásainak, akkor válasszuk meg őket újra, ha pedig nem feleltek meg, akkor válasszunk újakat” . . . s azután ráolvasta a vármegye törvényhatóságára, hogy Ujpest ügyeit „sablonos jóváhagyásban, felületos felülvizsgálatban és hanyag elbánásban részesítette eddig”, hogy „a képviselőtestületi tagok részének fellebbezéseit érdemleges tárgyalás nélkül vetette vissza”: ennek pedig az „Ujpesti Közlöny” cikke szerint a régi megyebizottsági tagok az okai, mert „megtörték a megyének régi felületességét”, nem követelték a község „ügyeinek behatóbb és lelkiismeretesebb elintézését”, nem változtatták meg a megyével az „ósi községi szervezetet, mely gátolja fejlődésünket” s lehetetlenné teszi Ujpest „helyes kormányzatát”, tehát nem feleltek meg a választó polgárok várakozásának és így Illek Vincze, Mády Lajos elejtendők s megyebizottsági tagokul új emberek,

olyan kapacitások választandók, akik a „megyei közgyűlések menetébe új életet képesek önteni s a község és lakosságának érdekét minden tudásukkal és igyekezetükkel képesek megvédeni és előmozdítani.”

Quod erat demonstrandum!

A vármegye törvényhatósága bizonyára hálás köszönetet fog szavazni az „Ujpesti Közlöny”-nek, illetőleg cikkírójának, a ráolvastakért; az elismerés megnyilatkozását tehát reá bízván, egyedül azon állításokat utasítjuk higgadtan és megfontoltan vissza, amelyek a vármegye törvényhatóságát azzal vádolják, hogy községünk ügyeit nem tárgyalja, „szigorú megvizsgálás után tárgyilagosan és igazságosan, behatóan és lelkiismeretesen s páratlan igazsággal.” Visszautasítjuk pedig nemcsak meggyőződésből és a tiszta igazság nevében, hanem azért is, mert ezeknek a vádaknak a bizonyítására az „Ujpesti Közlöny” cikkírója egyetlen esetet sem képes felhozni; visszautasítjuk azért, mert ilyen vádakkal még a belügyi kormány sem illette soha a vármegye törvényhatóságát, amely pedig köztudomás szerint sokkal hivatottabb arra, mint az „Ujpesti Közlöny” cikkírója, visszautasítjuk végre azért, mert minden egyes esetben tudjuk bizonyítani, hogy a községi képviselőtestületi tagok azon részének, mely a fellebbezést sportszerűen üzi, mely fellebbezési mániában szenved, soha sem volt igazsága akkor, amidőn fellebbezése a vármegye törvényhatósága által visszavetett.

E komoly és higgadt visszautasítás után áttérünk a megyebizottsági tagválasztásra s a magunk részéről is felvetjük azt a kérdést, a régi avagy az új tagok képviseljek-e Ujpestet a vármegyei parlamentjében?

Közmegegyőződés, a vármegye és a kerületek érdekei szerint, a vármegye zöldsztalánál csak a megye intelligenciája foglalhat helyet, a vármegyei parlamentjében csak oly képviselők választandók be, kik kötelességük tudatában vannak s valóban hivatásuknak a magaslatán állanak.

Hogy Illek Vincze és Mády Lajos, kik közül az első már 12 év óta, a második már 6 év óta érdemes tagja a vármegye bizottságának, tényleg a megye intelligenciájához tartozik, azt talán azok sem fogják kétségbe vonni, kik új képviselőket szeretnének a vármegyei parlamentjébe küldeni; hogy Illek Vincze és Mády Lajos intelligenciáját az ujpesti ellenzék jelöltjei nemcsak hogy nem szárnyalják túl, de még meg se közelítik, azt talán az „Ujpesti Közlöny” és cikkírója is el fogja ismerni.

Hogy Illek Vincze és Mády Lajos kötelességét, mint megyebizottsági tag mindenkor hiven teljesítette, hogy hivatásának mindenkor magaslatán állott,

azt legjobban tudja a vármegye törvényhatósága, amely Mády Lajost például, kezdettől fogva az állandó választmányba is beválasztotta; tudják a vármegyei bizottság tagjai, akik szem- és fültanúi voltak nem egyszer annak, hogy Illek Vincze és Mády Lajos Ujpest érdekeit nem helyezték ugyan az egész vármegye érdekei fölé, de szívükön viselték azokat s helyt állottak a község érdekei mellett még olyan törekvésekkel szemben is, amelyekkel az állam megrovidításunkra törekedett.

Erről persze az „Ujpesti Közlöny”-nek s t. cikkírójának nem lehet tudomása, mert hiszen nem tagja a megyei bizottságnak, nem tagja az állandó választmányának s nem is kísérté figyelemmel a kettőnek tárgyalásait, de bizonyára tudomása van arról, hogy Illek Vincze és Mády Lajos volt az, aki körömszaktáig küzdött például az új községi házi vendéglő ellen; tudomása van arról a bizonyos szappangyárról, amelynek megszüntetése céljából Mády vezette az ellenzéki Horn és társaiból álló küldöttséget a belügyminisztériumba; tudomása van és lehetne arról is, hogy a vármegyei székház átalakítási költségeinek a fedezésére szükséges 2%-os megyei pótdadót egyikök sem szavazta meg; tudnia kellene, milyen fontos teendővel bízta meg igen sokszor illeket és Mádyt a törvényhatóság és így jobb tudomása ellenére állította róluk azt, hogy nem függetlenek, nem erélyesek s a község a lakosság érdekeit nem védik.

Persze nem minden érdeket lehet védeni, mert nem minden érdek közérdek s nem minden magánérdek jogos és méltányos.

Aki pedig azt kívánja, hogy Ujpest képviselői a vármegye bizottságában jogtalan érdekeket, közérdekbe ütköző magánérdekeket védelmezzenek: az nem lehet higgadt választó, az nem választhat megfontoltan, hanem csak párt-szemponctokból, bosszu és gyűlöletből, ennek pedig a megyebizottsági tag választásánál nincs helye.

Ám higgye aki akarja, hogy az ellenzék jelöltjei kedvéért a vármegye, illetőleg a kormány „az ósi községi szervezetet” rögtön meg fogja fiatalítani; hogy a megyei közgyűlések menetébe valami új csodás életet fognak önteni; hogy a község és lakosság érdekeit jobban meg fogják tudni védeni; mi nem adunk a hangozatos de üres szavakra semmit, nekünk csak a tények s az érdemek imponálnak, minket csak a vármegye s Ujpest érdekei vezérelnek, ezek pedig egytől-egyig arra kötelezik községünk választó polgárait, hogy a vármegyei parlamentjében ismét Illek Vincze és Mády Lajos képviseljek községünket.

Éljen Illek Vincze és Mády Lajos!

* * *

Az „Ujpesti Közlöny”.

A *papírosnak következetességét és pártatlanságát* folytatólag van alkalmunk a maga valójában olvasóink elé tárni. Igaz, hogy egy kis ügyetlenséget követünk el, ha a *papírossal* oly sűrűn foglalkozunk, mert mint raritásnak ezzel reklamot csinálunk, de mi nagylelkűek is tudunk lenni egyrészt, másrészt olvasóinkat mulattatni egyik kedves kötelességünknek tartottuk mindig.

Aztán meg maga a *papíros* főmunkatársa is kijelentette, hogy jóízűt szokott kacagni a mi megrovási kalandjainkon. Am legyen egy kellemes napja ismét. A *papíros* legutóbbi számának főcíkjé „Az ujpesti főgymnasium”-ról szól. Ősapáink szívéből beszél, mely egy magasztos, egy fenséges erénytől dobogott: *az áldozatkészégtől*. Ehhez az „égi, isteni (huh!) erényhez” apellál és felhív mindenkit, többek közt a pénzintézeteket is, a „melyek nemesak pénzt, de *ész* (!?) is kamatoztatnak”, hogy az ujpesti főgymnasium felállítására adakozzanak. „Jöjjetek” mondja „kinek mint adák az istenek, oltárai e honnak hadd *füstölögjenek!*” Biztosíthatjuk, hogy erre a *ezikre* a honnak oltárai nem fognak *füstölögni*, ellenben mindenkinek, a ki azt elolvassa émelegni fog a gyomra s a Hoffman-féle eseppeknek nagy keletje lesz a patikákban.

Ez a *ezik* sem a *papíros* szerkesztőségében íródott s a *papíros* főmunkatársa által el nem olvasódott, mert akkor Ujpest főgymnasiuma érdekében nem mondaná azt, hogy „*Vármegyénk* minden gyermekének az eszme, az ige megtestesüléséért küzdenünk... elengedhetlen kötelességünk, tagadhatlan feladatunk”. Ugyan, ugyan, szeretnők látni, hogy Soroksár, Bugyi és a többi községeknek az ujpesti főgymnasium eszméjének és igéjének megtestesüléséért kell-e küzdeniök?! Avagy a soroksári pénzintézeteknek, a hol nemesak pénzt, de (a hol a *ezik* szerint valószínűleg szintén) *ész* is kamatoztatnak, *füstölögni* fognak-e az adakozás oltárai az ujpesti főgymnasium isteni eszméjének érdekében?! Ej, ej, főmunkatárs, ön szerfelett tudja mulattatni olvasóit!

Nos, ezzel még megbarátkoznánk, mert hát nekünk is jól esik ám néha a nevetés.

Eddig még semmi *következetlenség, pártatlanság* a dologban nem volna. Amde a a *ezik* végén be van esempészve a következő passzus: „Wolfner Tivadar képviselő Ujpesten tartott programbeszédében kijelentette, hogy a főgymnasium részére ingyen telket ad. *Mi ismerjük Wolfner Tivadart, ki szavát megszokta tartani.*” (De meg ám! Szerk.) Most tessék figyelni. Ugyanebben a számban, a hírek rovatában a gödöllői választásról írva ezt mondja: „A gödöllői kerület polgársága meg van győződve, hogy a Curia nem fogja tűrni, hogy ily rengeteg visszavétel daczára is *Wolfner Tivadar üljön bent* a képviselőházban”. Az első oldalán a lapnak tömjénezi, a belső felén pedig megesípi Wolfner Tivadart. Ez következetesség, pártatlanság? De ugyanebben a hírben még többet is esipked. Azt mondja, hogy a választás napján 700 liter pálinka, (?) 20 hektoliter bor, (?) 10.000 adag kávé, (?) 10 szekér sonka, (?) szalámi és virsli-féle (?) fogyott el. Jól mondja, hogy ezek mesés adatok. Maga a *papíros* főmunkatársa is ott imbolygott a választási nap délutánján a Wolfner-tanyán és — láttuk, neki is jól esett volna egy kis boroeska, egy kis sonkácska és több efféle harapni valóeska, a miért szivesen megéljenezte volna Wolfner Tivadart ő kegyelme, de hát ő maga belátta annak a példászonának igaz voltát hogy a hol nincs, ott ne keress és a mint jött, étlen és szomjan, épügy hőmpölygött vissza az Olay táborba. Lehet hát *pártatlannal* mégis ekként írni? — Maga a *papíros* főmunkatársa is elismeri, hogy bizony nem! Hát hiszen nem is ő írta ezt a közleményt sem. Szórol-szóra a „Magyarország”-ból vette át. Ez a mentsége itt is. Mert hát ő írni nem szokott. A helyett ő inkább jó ízűt kaczag. No, ahhoz, elismerjük, többet ért! E tekintetben ő *pártatlan és következetes*. — s. — l.

H I R E K.

— Ujpest község képviselőtestülete f. hó 26-án d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést

tartott *Ivanka Pál* főszolgabíró elnöklété mellett. A rendkívüli közgyűlés: 1. Az áltától felfüggesztett irnok: *Vrána István* helyettesül egyhangulag *Vrányi Theofilt* választotta meg, aki minősítés tekintetében nagyon is felülmutta pályázó társait s akire vasszorgalmánál, műveltségénél s tehetségénél fogva szép jövő vár előljáróságunk kebelében. 2. Az ovodaügy végleges rendezésének tárgyában, miután *Zsoldos János* főjegyző a legrészletesebben kimutatta, hogy a községnek tiszta jövedelme nincs, hogy a községi póttadó a kisdud-óvásról szóló törvényben jelzett 20%-ot jóval túlhaladja, hogy az adók kedvezőtlen befizetése következtében a község háztartásában az egyensúlyt csak ideiglenesen a nagy kölesöntőkéből vett kölesönökkel lehet fenntartani; hogy a község képviselőtestülete nemesak hogy ridegen nem viseltetik az ovodakérdésben, hanem a maga jószántából az ovodák számát 4-ről már is hatra s az ovodaköltségeket 6280 koronáról 9000 koronára emelte, ami a 3%-os ovoda-adót. (7118 K) tetemesen túlszárnyalja, a képviselőtestület közgyűlése egyhangu határozattal kimondotta, hogy a közoktatási kormány azon kívánságának, mely szerint a már meglévő s a jövőben létesítendő 5 ovoda számára államosítás esetében helyiségeket stb. a község tönkretévése nélkül nem adhat s utasította az előljáróságot, hogy a közoktatási kormányt világosítsa fel a község anyagi helyzetéről alaposan s a tévedésen alapuló miniszteri rendeletnek a módosítását eszközölje ki.

— A megyei törvényhatósági tagok választásának határnapjáról, — a mint azt lapunk múlt számában jelezte, — f. é. november hó 13-ka tüzetett ki. A választás reggel 9 órakor kezdődik s délután 4 órakor végződik. A választás vezetésére elnökül: *Cserba Ferencz*, helyettes elnökül: *Zsoldos János* küldetett ki. Az ujpesti választókerület ez alkalommal a kilépő *Ilka Vincze* és *Mály Lajos* volt bizottsági tagok helyébe 2 bizottsági tagot választ, de a kilépők újra megválaszthatók. Választási helyiségeül a Váci-ut és az Arpád-ut sarkán lévő volt Abbázia kávéház helyisége fog szolgálni. Szavazati joggal csak azok bírnak, a kik az 1901. évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe fel vannak véve. A választás személyesen beadandó szavazatlapok által történik. A választók az elnök mellé négy bizalmi férfit jelölhetnek ki maguk közül.

— Jövahagyott szerződés. A vármegye törvényhatósága azon szerződést, melyet a

Eljegyzés egy sir fölött.

Irta: gróf Vay Sándor.

Szép a nyírség sajátosan egyhangu vidéke, homokos rónájával, a melyen ugy emelkedik ki itt-ott egy-egy zöldelő folt, beültetve halkan zsongó, fehér héjju nyírfakkal, mint sivatagban az oázis. Az alkonyi szélben megrezzen a nádas és messze hangzik a száresa vijjogása, a vizibika tompa, rekedtes bömbölése.

A Nyíren emelkedik az az óeska, vastag falaival, az idők viharával most is daczosan szembe néző vár, a *** grófok ősi fészke, a hol egykor II. Rákóczi Ferencz is tanyáztott, a hol a múlt század végén József, a nagy államférfiu, a II. József esászár kedvencez törte éjjel-nappal a fejét esaládja fényének emelésén és nagygyá tételén.

A nagy József egyik unokájának a leánya volt Ilka grófnő, a hatvanas években egyik legszebb, legünnepeltebb leánya Szabolcs vármegyének.

Ébenszin haja lágyabb volt a selyemnél, sötétkék szeme a fekete pillák árnyékában pedig olyan, mint mikor sötét felhők közül bukkán elő az ég mosolygó darabja. Ajka pirosabb volt a legfrissebb szamóczánál és fehér fogai mint gyöngyszemek villogtak elő.

Elhalt érte a megye fiatalsága és ha bálba ment a székvárosba, a legelső gavalérok esdekelték előtte, egy-egy fordulóért.

Különösen három ifju versengett érte, de ezek nem voltak megyebeliek, sőt magyarok se.

Az akkortájt Debreczenben állomásozó Max dzsídászed tisztje volt mind a három, s bár fiatalok, mind a hárman kapitányok voltak.

Ilka grófnő atyja, a ki főispán volt az akkori Sennyei-féle provizórium alatt, leg-

szivesebben látta volna vejéül M. . . gróft, a duszgazdag főurat, a ki unokacsese volt Ausztria egykori hasonnevű mindenható miniszterének, az, a kinek hatalmát a márcziusi napok vihara söpörte el.

M. gróf imádtta a szép Ilkát és kezével rangját és fejedelmi vagyonát tette lábailhoz.

A női szív örök rejtélyének a titka marad, hogy Ilka grófnőt hidegen hagyta a fényes név történelmi nimbusa, hidegen az óriási vagyon, hidegen a gróf örjögő szerelme és kereken kijelentette, hogy inkább zárdába megy, semhogy M. gróf kezét elfogadja.

Fiatal szive egész hevével, ábrándos lelke minden álmával egy másik imádóján esüngött, a szép, szőke O. . . grófn, a ki egy ósrégi irlandi esalád sarja volt, nemes, lovagias, délezege, M. gróf tudta ezt és fájt neki nagyon, mert az egész ezredben nem volt jobb barátja O. . .-nál.

A hol M. megjelent, ott volt mindjárt O. is. Együtt mentek társaságba, estélyre, bálba és soha félreértés nem volt a két jó barát közt, mindaddig, a mig sziveikben nem ugyanegy hölgy iránt lobbant fel a szerelem lángja.

Ez veszedelmes üszköt dobott közébük és a két elválhatatlan bajtárs elkezdte egymást gyűlölni.

— Vagy ő, vagy én! — mormogá egy hideg februári reggelen M. gróf, mikor egy estély után mind a ketten haza kiserétek Ilka grófnőt és aztán betértek a czukrászdába egy kupicza likőrré.

A czukrásztól a két bajtárs egyenesen C. lakására ment, a hol sokáig suttogtak halkán, bezárt ajtók mögött.

O. gróf szolgája, a ki az előszobában szundikált, később elmondta, hogy néhány-szor heves, ingerült fölkiáltások hangzottak

TÁRCZA.

Ha fáradt lelkünk . . .

Ha fáradt lelkünk nem zavarja fel
Többé se vágy, se szenvedély
S feledve a múlt bűjút, örömet —
Nem könyezünk emlékinél.

Ha halkabban ver lázongó szívünk,
Ha esendesen kibált a láng,
Ha alkonyához ért napunk, hideg,
Halvány sugárral néz reánk.

Akkor talán majd megbocsáthatunk
A sirhoz mindketten közel,
Addig esalódott, szenvedő szívünk
A multat nem felejtí el.

Akkor kibékít majd a pillanat,
Mely minket újra összehoz,
S a mely csak új fájdalmat szülne ma
Lelkünk ezer fájdalomhoz.

Akkor megnyílik még egyszer szívünk
Es szólni fog, mint szóla rég,
Egy holdas estén árnyas fák alatt . . .
(Ha emlékeznél rája még!)

Vagy ugy lehet: csak reszkető könyű
Ragyog majd mindkettőnk szemén,
S az mondja el, a mit elmondani
Szavakban szív és ajk szegény.

S csak egy fájó sóhajtást hall talán
Mely összehoz, a pillanat —
Nem ezt ígérték egykor álmaink
Hej ott az árnyas fák alatt!

Déry L. Gyula.

község előjárósága a képviselőtestület határozata alapján a gyálitói csatorna megépítése tárgyában kötött a magy. kir. államvasutak igazgatóságával, jóváhagyta. E szerződéssel, mely a községre nézve felette előnyös, a csatorna illetőleg az egészségügyi kérdés egy nagy lépést tett a teljes megoldás felé.

— **Pénztárvizsgálat.** A község előjárósága *Lindt* János biróval az élén vizsgálatot tartott f. é. október hó 27-én a község pénztárában, mely alkalommal a felszámolt készpénz és érték végösszege, a naplók végösszegével megegyezőnek találtatott.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru *Bauer* Zsigmond ujjpesti illetőségű s ugyaníttani lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel *László*-ra magyarosította.

— **Az ujjpesti cipészek nyersanyagbeszerző, termelő és árucsernok szövetezete,** mint az országos központi hitelszövetkezet tagja f. é. november hó 3-án d. u. 3 órakor tartja a község ház nagytermében közgyűlést, melyre a szövetezet tagjai lapunk útján is meghívattak. Az ujjpesti cipészek, általában tehát azok is, akik még nem tagjai a szövetezetnek a saját érdekük szempontjából nagyon jól tennék, ha a közgyűlés lefolyását végig hallgatnák s meggyőződésük arról, hogy a szövetezet már is érezteti jótékony hatását azokkal, akik tagjai és hogy annál nagyobb áldás fakadhat belőle, mennél többen lépnek be a szövetezetbe.

— **Halálozás.** Az „Ujjpesti kereskedő-és iparos ifjak önművelődési kör”-ét gyász érte. A kérelhetetlen halál elragadta ügybuzgó elnökét, *Szilágyi Istvánt*, aki különben erős lélekkel, de gyöngye testi szervezetel lépett a színészi pályára, a melynek tövisei alatt f. hó 24-én elvérzett fiatalon, 26 éves korában. Az elhunyt földi maradványait az ismerősök, jóbarátok, s a kör tagjai nagyszámban kísérték ki f. hó 26-án az ujjpesti temetőbe s mindenik megilletődve ejtett egy kis rögöt arra a koporsóra, a mely a jobb sorsra érdemes fiatal embert az életől örökre elválasztotta. Az elhunytban *Szilágyi Pál* unokafivérét gyászolja.

— **Halottak napja.** A természetre ugyan teljesen közömbös, hogy az egyén él-e, hal-e, de nem úgy az emberekre, kik nem tudnak Plutarchos bölcsességének azon magaslátára emelkedni, amelyet következőképen fejezett ki: Sirassuk meg azt, ki a világra jött, mert annyi bajba jut. Azt pedig, ki meghalt és kipihente fáradságát, örvendezve magasztaljuk és adjuk meg neki az utolsó kíséretet. Reánk nézve bizony nem közömbösek a sírok

ki és hogy gyakran hallotta, a mint M. gróf izgatott, rekedtes hangon mondá:

— Nem, nem, kettőnknek szűk a világ, döntsön a sors.

Azt is hallotta a szolga, mikor aztán ura csöndes, hideg hangon válaszolt:

— Am legyen, döntsön a sors . . . ha veszték, tudni fogom a kötelességemet.

Erre félelmes csönd támadt a szobában, majd olyan nesz hangzott ki, mint a mikor papírost tépnek széjjel.

Kis idő múlva aztán távozott M. gróf.

A szolga látta, hogy ura halotthalavány, hogy M. gróf komoran, összeráncolt szemöldökkel áll mellette és azt is észrevette, hogy mikor az udvar kis ajtaján kilépett, O. nem nyújtotta kezét a kapitánynak.

Lassan kitavaszkodott aztán. Megszólalt a paesirta és a nyírfák lehajló ágain új hajtás fakadt.

Ilka grófnő szülőivel kiköltözött a székvárosból falusi kastélyukba és az lett aztán gyűlöthelye a vidék arisztokrata társaságának. Vig élet folyt Szent-Györgyön (nevezük így) a gyönyörű, háromszáz holdas park közepén álló, fejedelmi pompával berendezett kastélyban, az ablakok estéről-estére fényárban usztak és messze hangzott a síró hegedűk kesergése, a czimbalom pengése.

A fehér esipke-függönyökön át élesen váltak ki a tánczolók karsu árnyai és ha meglebbent a habos, könnyű szövet, egy-egy elsuhanó női alak puha fodra vagy egy sötétzöld, piros plüssel szegett dzsidás-dolmány lön látható.

Alig voltak kint néhány hétig Ilka grófnő szülői, M. gróf ismételen kérőként lépett föl, de újra tagadó választ kapott.

lakói, mert szívünkben minduntalan megújul az emlékek s könnyeket esal szemünkbe jó és balsorsunkban egyaránt. Ezek a könnyek táplálják keblünkben a kegyelet érzetét, amely halottak napján november hó 2-án szokott a legünnepélyesebben megnyilatkozni. A virág- és fényözönben úszó temetőbe az idén is el fognak látogatni Ujjpest hazafias és kegyeletes egyesületei és körei s fel fogják keresni azok sírjait, kik a hazának s a közjónak szentelték életüket. A halottak napját megelőzőleg pedig az ujjpesti „Kath. legényegylet” tagjai a „Molnár és gyermeke” című népdramát fogják a Colosseumban november hó 1-én előadni.

— **Ingyenes rajztanfolyam.** *Endre* János, székesfőv. tan., a téli hónapokon keresztül a vas- és fémmunkások, azután szobafestők, czimfestők és mázólok részére *ingyenes esti tanfolyamot* szervez. A rajztanfolyamok f. évi november hó 4-én kezdődnek és 1902. évi május hó 1-ig tartanak. A tanfolyamok bezárása alkalmából az elkészített rajzokból kiállítás rendeztetik. A rajztanfolyamon résztvenni óhajtok jelentkezzenek naponkint este 7—8 óra között *Endre* Jánosnál, Deák-u. 8. sz.

— **Az ingyenes munkás előadások.** Az „Iparos munkások képzésére alakult ujjpesti bizottság” f. é. november hó 10-én d. u. 4 órakor kezdi meg újra ismeretterjesztő előadásait a Colosseumban. Az előadásra érvényes jegyek f. é. november hó 4-étől adtnak ki ugyanevak a Colosseumban minden este 7—8 óra között. A jegyek csak személyesen vehetők át. Egyesületek névsor alapján kapják a jegyeket.

— **Felhívás.** „Tisztelt Kartársak! A „Tóth József árvaházi alap” kikerekítése czéljából, a közel jövő farsangban, kizárólag tanítók és tanítónők közreműködése mellett, egy tőlünk kitelhető nagyobb szabásu hangversenyt,

— jobban mondva *tánczestel egybekötött estélyt*, — akarunk rendezni. Ezen estély, a tanítóság általános érdeklődése esetén, kétezer korona tiszta jövedelmet kell, hogy eredményezzen, amely az alap kiegészítéséhez még szükséges. Kérem tehát első sorban a kartársakat, hogy szerdán f. hó 30-án este 8 órakor az István-téri leányiskola IV. osztályában karénekek betanulása végett megjelenni szíveskedjenek. Ne mentse magát senki azzal, hogy nincs hangja, mert karban felhasználható hangja minden képesített tanítónak van. Mutassuk meg, hogy nemes és szent czélok szolgálatában mi is tudunk egyetérteni. Harminecznégyen vagyunk férfiak, egy hatalmas énekkar válik ki belőlünk! Az ötvennégy igen tisztelt hölgytársat annak

Az öreg gróf és leánya közt heves jelenetek voltak és a eseléség suttogva, félve beszélte, hogy Ilka grófnő zárdába akar menni, a szép angol kapitányt szereti és az öreg gróf erővel M. grófhöz akarja kényyszeríteni.

Egy zivataros, sötét májusi alkonyestén, mikor a nyírfák ágait kegyetlenül rázta a szélvész és kergette az égen a fehér viharfelhőket, villámlobbanástól, mennydörgéstől kísérvé lovagolt ki Szent-Györgyre O. gróf.

Nagyon szomorú volt, mintha szemében könny is csillámlott volna, hosszan-hosszan pihentette tekintetét Ilka grófnőn. Ez a tekintet nem volt a régi többé. Egy ábrándos, rajongó szív lemondó szerelme tükröződött benne, úgy nézett O., mint a ki tudja, hogy többé nem látja viszont azt, a kit szeret.

Sokáig sétált együtt a parkban a szép, sugár leány a delezeg kapitánynyal és a „Róraberek” tobozfürtös fenyőfái a közeledő viharban zugva, recsegve, nyögve hajlongtak és sirt, sirt a szélvész, mint a természet nagy, harsogó orgonája.

Egyszerre órájára nézett a kapitány.

— Mennem kell — suttogá ábrándosan Ilka grófnőnek és mind a két kezét nyújtotta feléje.

A leány maga sem tudta miért, most úgy összeborzadt a szeretett férfi érintésétől, mintha halott érintette volna, olyan jéghideg volt az erős és mégis oly finom, férfias kéz.

A vihar vad erővel tört ki, Ilka grófnő marasztalta a kapitányt, de az busan meg rázta szép szöke fejét.

— Nem lehet, kirukkolás lesz holnap reggel, nem szabad hiányoznom!

Aztán elbucszott még egyszer, nyeregbe pattant és kilépettet a gyepes köröndön.

(Folyt. köv.)

idején szintén kéni fogom közreműködésre. Addig is szereplőhölgyek esetleges ajánlatait szívesen fogadjuk. Ujjpest, október hó. Kartársi üdvözléssel: Földes Károly egyesületi elnök. Káger János egyesületi pénztárnok.” E felhíváshoz mi csak azon óhajnak adunk kifejezést, vajha megértenék az ujjpesti tanítótestület tagjai e felhívásnak — vizezélját s vajha létrejönne már egyszer közöttük az a nemes szellemi kapocs s egyetértő törekvés, a mely nélkül nagyot és üdvöset teremteni nem lehet! Reméljük, hogy a felhívásnak kivétel nélkül eleget tettek s a jó ügynek szolgálata alól senki sem fogja magát kivonni.

— **Az iskola szolgálja mint tanító** című, lapunk mult számában közölt hírlapunk a „Társadalmi Lapok” vezércikkének kiinduló pontjával használnván föl, a „Közérdek”-et kioktatta arra nézve, hogy miként kellett volna eljárunk, mit nem kellett volna elhinnünk, miben nem kellett volna kételkednünk, másszóval ismét az „Übermensch” szerepét játszotta el velünk szemben — ügyetlenül. Ügyetlenül azért, mert a szolga tanítását betűszerint értelemben a „Társadalmi Lapokon” kívül senki sem vette. Ügyetlenül azért, mert „Számfeletti tanítók” című vezércikkében a „Társadalmi Lapok” maga is elismeri, „*hogy az osztály teljesen tanító nélkül állott s csak az iskola-szolga ügyelt a gyermekekre*”; maga is kijelenti, hogy „ez megtöbbentő és véghetetlenül szomorú” végül pedig így kiált föl: „*Bármin, esirjük-csavarunk is a dolgot, mégis tény azt hogy egy egész osztály növendékei, szüleik féltet, legdrágább kincsei álló négy hétig a rendszeres tanítást nélkülözik, még pedig a tanév elején, a szorgalmi idő legfontosabb szakában*.” Hát csak tessék a „Társadalmi Lapok”-nak „*csürni-csavarni*” a dolgokat tetszése szerint, de velünk szemben szálljon le az Oktató nyergéből, mert a „Közérdek”-nek nincs szüksége arra, hogy a „Társadalmi Lapok” iskolájába járjon, s nem hajlandó a nem kért oktatást honorálni.

— **Felülfizetések.** Az ujjpesti „Gyermekbarát Egyesület” által f. é. október hó 6-án rendezett estély alkalmával: *Feldmann* József 10 K. *Wagner* S. 9 K. *Török* Mihály, *Egyedi* Lajos, *Schreiber* Gyula 8—8 K. *Elsner* Rezső 5 K. *Hádl* József 4 K. *Bleier* Armin, *Ehrenfeld* Sándor, *Ehrenfeld* testvérek, *Márkus* Róbert, dr. *Hédervári* Ernő 2—2 K. *Herezfeld* Dezső, *Laufer* Mór (Budapestről), *Winkler* József, *Klein* Henrik, *Markstein* Mór, *Deutsch* Antal, *Reich* Mór, *Társadalmi Lapok* 1—1 koronát fizettek felül, kiknek lapunk útján is hálás köszönetet mond az elnökség. Az estélynek a felülfizetésekkel együtt 215 K. 72 f. volt a tiszta jövedelme.

— **A jövő évi főszorozás bizottságainak** polgári tagjait a vármegyei törvényhatóság bizottsága már megválasztotta. A *vácsi* járásban *Tahy* István cs. és kir. kamarás lett a polgári elnök. Előadók a sorozó járás tisztviselői s orvosai.

— **A rákospalotai dalárda,** a „Rákospalotai Közlöny” szerint működését f. hó 23-án kezdte meg a Kaszinó helyiségében. Az alakuló közgyűlés elnöke: *Medveczky* Györgyöt, karnagygyá: *Straub* Árpádot, jegyzővé: *Papp* Bélát, pénztárossá: *Müller* Ernőt választotta meg.

— **Társas-vacsora.** Az „Ujjpesti ipartestületi hitelszövetkezet” egy évi fennállását, illetőleg megalakításának első évfordulóját társas-vacsorával ünnepelte meg, a melyen az igazgatóság, a felügyelő- és bíró-bizottság tagjain kívül a szövetezeti tagok közül mintegy 60-an, s az országos központi hitelszövetkezet kebeléből *Onodi* A. főellenőr és *Sztancsics* A. osztályfőnök vettek részt. A társas-vacsora az ipartestület tágas helyiségében, a legkedélyesebb hangulatban hajnalig tartotta együtt a résztvevőket s a fővárosi vendégek is a legjobb benyomással távoztak iparosaink köréből. Hogy a pohárköszöntők sűrűn váltogatták egymást, az nagyon természetes dolog. Az első fogás után *Höberth* Béla elnök emelkedett fel poharával s miután meleg szavakkal emlékezett meg a kormány támogatásáról, *Sejdl* központi igazgató jó akaratáról s az alapító tagokról, s a vendégekről, poharát az ujjpesti iparosokra s ezek összetartására üritette ki. *Onodi* köszönetet mondva az elnöknek, tömörülésre buzdította a jelenlevőket. *Csepreghy* Pál, *Bajusz* Sándor, *Molnár* Vilmos,

Farmathy István, Póhl Károly és Paulik a hitelszövetkezetet elítették. Mártonffy Imre, Széchenyi István gróf „Hitel” című munkájába kapaszkodva Csepreghy Pált, mint Ujpest Széchenyijét éltette, a mi ellen még maga Csepreghy Pál is hevesen tiltakozott. Egyhangulag elfogadtatott azonban Höberth Béla elnöknek azon indítványa, hogy ez alkalomból Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszterhez üdvözlő távirat menesztessék.

Disznótör — Podruzsiknál. Miután derék vendéglősünk: Podruzsik disznói anynyira elhízta, hogy kin reájuk az élet, derék gazdájuk elhatározta, hogy véget vett szenvedéseiknek s f. évi november hó 2-án disznótort rendez vendégei számára. A disznótör este 7 órakor kezdődik nagyon természetes jó zene kíséretében s kitűnő italok élvezetével, amire olvasóink figyelmét ezenel felkérjük.

A „Nemzeti Szalon” őszi tárlatán helybeli festő művészeink közül a következők állítottak ki: Bachmann Károly „Angyalföldi részlet” (130 kor.), „Esti hangulat” (160 kor.), „Délutáni hangulat” (300 kor.), „Harkály” (igen esinos apróság, 120 kor.); **Pállya Carolus**: „Alkony” (80 kor.); **Pállya Celesztin**: „Liptói tanulmány” (140 kor.), „Esti hangulat” I. (160 kor.), „Vásári részlet” I. (100 kor.), „Esti hangulat” II. (160 kor.), „Eso után” (140 kor.), „Akáczerdő tanulmány” (140 kor.), „Vásári részlet” II. (130 kor.), „Eso utáni hangulat” (80 kor.) Legjobbak a vásári részletek, a miben ós egyébként páratlan. **Polgár Márton**: „Tavaszi reggel a Luxembourgbán” (200 kor.) Mintegy küzdelme a ködös, párával telt levegőnek a felkelő nappal. Nem mindennapi színezés. **Pörge György**: „Őszi táj” (120 kor.), „Gyűjtés” (90 kor.), „Bolgár tanya” (70 kor.) Tetszetős apróságok, élénk színezéssel, hű közvetlenséggel megfestve. **Rubovits Márk**: „Téli táj” (70 kor.), „Dunai részlet” (60 kor.), „Esti hangulat” (60 kor.), „Borozó” (225 kor.), „Tiszta választás” 300 kor.), „A hajó érkezése” (300 kor.) Kifort művész esetjére valló munkák. A kiállított képek mind olajfestmények.

I R O D A L O M.

***Az Állatok Világa.** Brehm ily című nagy munkájának magyar kiadásából most jelent meg a 38-ik füzet az ismert szép kiállításban, az eddighez hasonló pompás szövegrajzokkal és gondos kivitelű műemlékkel. A mű kiváló becséhez szorosan hozzásimul a gondos nyomdai kiállítás, a mi kétségtelenné teszi, hogy „Az Állatok Világa” minden tekintetben a legkiválóbb diszmnűvek közé tartozik. A most közreadott 28-ik füzet nagy részét az egér-félékről szóló igen érdekes fejezet foglalja el, hogy azután a herécs-félék tárgyalása kezdődjék meg. Az egereket ismertető lapokon a szerző az ő bámulatos ismeretével és színes írásával figyelemre méltó dolgokat mond el a közönséges hőségről, a norvégiai lemmingről, a különféle poczkokról, majd az új fejezetben a földi kutyákról. „Az Állatok Világa” a Légrády testvérek kiadásában jelenik meg füzetenként, majd kötetekben. Egy-egy füzet ára 80 fillér, egy-egy köteté pedig 18 korona. A mű úgy a kiadóállalatnál (Váci-körút 78), mint minden jobb könyvkereskedésben megkapható.

***A vörös talár.** Brioux-nek ez a dramatizált törvényszéki végtárgyalása most teszi meg diadalmas körutját Európa színpadjain. Nálunk a Nemzeti Színház deszkáin került színre a napokban s a siker itt is oly fényes volt, mint mindenütt, a bol a színpad deszkáira hozták. Mondható, hogy *Echegaray*: „Folt, a mely tisztit” sikere óta nem csinált darab akkora hatást, mint a „Vörös talár”. A Franklin-Társulat most az Olesó Könyvtárban (1234—1237. sz.) adta ki a Nemzeti Színház hivatalos fordítását. — Ára 80 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

***Előfizetési felhívás.** Ugy hiszem, merészség tőlem a mindennapiság prózai egyhanguságában verses kötetem utnak boesátnom. Szinte hallom a kétkedők gunyos szavát: Verseskönyv, kinek, miért...? Jogosult-e ezen kérdés, vagy nem: nem kutatom; hisz a költészetnek termőföldje nemcsak a jólét, mely cserébe kineket ígér; nem kérde, kell-e vagy nem, jó mint a pillanat édes érzete, mely szívünket örök derü-

vel tölti el, s létre hozza a költeményt. Így bár korunkat a legridegebb közönyösség bélyegével jelölik is, bátran boesátnom utnak kötetem, mert érzem, hogy a komor hideg prózaiasság megtörök ott, hol az érzelmek világa uralkodik, s mert tudom, hogy a szívhez — mely szeret, vagy a mely éget már ama boldog, emésztő láng hevében, mit szerelemnek hívnak, — mindig utat talál a dal, mely szívből fakad, s szívhez szól. Ez és a minden ifju lelkét betöltő törekvés serkentett engem arra, hogy összegyűjtött verseim: „A: én világom” címen sajtó alá rendezzem, melyet az irodalom barátok szives figyelmébe ajánlani bátorodom. Arra kérve e sorok kedves olvasóját, ne tagadja meg támogatását s fogadja jó szívvel a mit egy ifju, szerény tehetségével, de lelke egész hevével irt meg. A mű előfizetési ára 1 korona. Diszkótésben 2 korona. Pártfogásukat kérve tisztelettel *Péterfi Gyula* szerző. Jegyzet: Előfizetési pénzek a szerző címére: Ujpest, Diófa-utca 31 ajtó 3 alá küldendők.

Szerkesztői üzenetek.

L. A. úrnak Budapest. Sajnáljuk, de az illető szám fölött már nem rendelkezünk. A kiadó hivatalunkban talán még megkapható. A „Temetőben” kissé gyöngébb a már közlöttéknél — pedig hát a gárda jelszava talán... előre!

4976. — tk. 1901.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az ujjesti kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a rákospalotai ág. ev. egyházközség végrehajtónak **Srankó István** rákospalotai lakos végrehajtást szenvedett elleni 2000 kor. s jár. ir. végrehajtási ügyében, a pestvidéki kir. törvényszék (az ujjesti kir. járásbíróság) területén lévő s Rákospalota községben fekvő a rpalotai 982. sz. tkvi. betétben A I. 1—2 sor 823. 824. hrsz. alatt felvett s **Srankó István** (nős Damadi Sárával) nevéll ingatlanra 1576 koronában; az ugyanezen betétben A II. 1—3 sor 3685. 3788. 3789. hrsz. alatt felvett s ugyanannak nevéll ingatlanra 544 koronában; végre az ugyanezen betétben A III. 1—2 sor 4877. 4879. hrsz. alatt felvett s ugyanannak nevéll ingatlanra 170 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi november hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor Rpalota község házállal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az érvényben levő igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujpesten, 1901. évi augusztus hó 5-én az ujjesti kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Sztücs

kir. aljárásbíró.

2029. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhíré teszi, hogy az ujjesti kir. járásbíróságna 1901. évi V. 416/4. sz. végzése folytán **Szurmák Rezső** ügyvéd által képviselt **Deák Gábor** felperes részére **Szabó Jenő** alperes ellen 400 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1954 kor. becsült ingóságokra az ujjesti kir. járásbíróság V fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, **Deák-utca 65. sz. a.** alperes lakásán leendő megtartása határidőül 1901. évi november hó 7. napján d. u. 2 órája kütüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi október hó 23. napján.

Polgár

kir. bíróági végrehajtó.

1737. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhíré teszi, hogy az ujjesti kir. járásbíróságna 1900. évi V. 4438 4. számú végzése folytán **dr. Gráber Károly** ügyvéd által képviselt **Öns. tkp. és hitelszöv.** felperes részére **Unger Márton és neje** alperes ellen 9000 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 699 kor. becsült ingóságokra az ujjesti kir. járásbíróság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten, **Nyár-utca 19. sz. a.** házban leendő megtartása határidőül 1901. évi november hó 5. napján d. u. 2 órája kütüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdés-ig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1901. évi október hó 22. napján.

Polgár

kir. bíróági végrehajtó

Vendéglő-megnyitás.

A község ház palotájában,
szombaton, azaz folyó hó 19-én, este
nyílt meg a

NAGYVENDÉGLŐ.

A nagyérdemű közönség becses támogatását
és számos látogatását kéri,

kitűnő tisztelettel

Karikás Lajos és neje
vendéglős.

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakásai s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.

Egy jó házból való fiu
nyomdásztanonecznak
felvétetik. Bővebbet a
kiadóhivatalban.